60e jaargang. — No 19. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden Zaterdag, 8 Maart 1913

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt 's woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Twee maal per week, 4 fr. p
Een maal » 3
Een blad afzonderlijk 10 cent
De abonnementen zijn voor taalbaar.
Aankondigingen : 15 centi per drukregel.
Reclamen, vonnissen en artikels, vooraan of binnen in blad - 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

DE BEDREIGING
met algemeene werkstaking
INGETROKKEN

De bedreiging met algemeene werkstaking is donderdag avond ingetrokken.

Het zijn dus da wettelijkheid en het gezag die zegevieren; het zijn de wanorde en het geweld die wijken.

Wij behoeven niet te zeggen dat de tijding ons verblijdt — ofschoon wij van over lang de overtuiging hadden, dat er voor de socialisten geen andere uit weg was.

De stap der burgemeesters had geen ander doel dan de inrichters der algemeene werkstaking toe te laten op eervolle wijze terug te voorschijn te komen uit 't straatje zonder eind, waar ze zoo onzinnig, blindweg waren ingeloopen.

De ommekeer in de liberale pers was overigens door geen andere reden ingegeven dan door de bezorgdheid, om hare roode Cartelvrienden in staat te stellen, met een fatsoenlijk figuur te verschijnen voor hunne volgelingen, die ze nu sedert maanden op zoo onbarmhartige wijze op een dwaalspoor leidden.

Wij weten niet of er iemand in de liberale partij ernstig geloof gehecht heeft aan het uitbreken van deze algemeene werkstaking.

In alle geval, de conservatieve pers hechtte er geen geloof aan en de Brusselsche corresponenten der buitenlandsche liberale bladen, o. a. die der *Nieuwe Rott. Courant* en der *Köln. Zeitung* hebben er dood eenvoudig den spot mee gedreven.

Men had dus het gouvernement willen doen buigen voor iets, wat tot in liberale middens toe voor louter blut en comediespel werd gehouden.

Het gouvernement heeft zich aan de wettelijkheid gehouden; het wil zijn besluit in volle vrijheid nemen en voor dit standpunt, waar de regeering steunde op de medewerking van al de ordelievende elementen der natie, hebben ten slotte de socialistische kopstukken moeten buigen.

Men herleze vandaag de redevoering die Anseele over enkele weken in de Kamer uitsprak, om te beseffen dat al de pogingen, aangewend om aan de ronden eene eervolle retiraite toe te laten, niet beletten dat het smadelijke der capitulatie er duimen dik op gesmeerd ligt.

Ze staan vandaag op het punt waar ze stonden daags na 2 Juni en al hunne grootspraak heeft niemand bang gemaakt.

Waar het gezag zegeviert, hebben alle goede burgers het recht zich te verheugen;

En ook de overwonnenen hoeven niet mistroostig te zijn, want niemand is grootmoediger dan hij die de overwinning te danken heeft aan zijn goed recht en aan zijne vastberadenheid. (*Handelsblad*).

— o —

De Burgemeesters bij M. de Broqueville

De liberale burgemeesters der provinciehoofdsteden zijn vrijdag morgen te 11 ure door M. de Broqueville ontvangen. Het onderhoud duurde tot 12 1/4 ure.

Na dit onderhoud deelde M. Max, burgemeester van Brussel, het volgende mee aan de dagbladschrijvers:

De burgemeesters hebben aan den hoofdminister de bevestiging meegedeeld, van hunne poging bij de leiders der socialistische partij.

Zij hebben de beteekening of de rijnd van de dagorde, gestern 1 door het nationaal comiteit der algemeene werkstaking en van het A. S. en gevraagd aan den hoofdminister de bevredeging te versterken, door toe te stemmen de herzieningswestie ter studie te leggen.

M. de Broqueville heeft geantwoord dat hij het belang erkent van de beslissing, genomen door de werkliedenpartij en dat hij hulde brengt aan de burgemeesters, die hun best hebben gedaan om dezen uitslag te bekomen. Gezien het kort tijdstip sedert dien verloopen, heeft de minister doen opmerken dat hij den tijd niet heeft gehad te beraadslagen met de andere leden van 't kabinet.

Gezien het belang van het nieuw feit dat zich heeft voorgedaan, de minister oordeelend dat er geen lichtzinnige beslissing mag genomen worden, heeft zijn inzicht te kennen gegeven, er met zijne collega's over te beraadslagen.

In kleine schoentjes.

Hoe meer de 14 April naderde, hoe meer de socialistische kopstukken in het nauwe zaten.

Zij zegden niet te kunnen toegeven, maar hunne eischen daalden langsom meer.

Eerst luidde het Zuiver Algemeen Stemrecht of Algemeene Werkstaking.

Dan was het: In aanmerkingnemen van het voorstel tot herziening der Grondwet of Algemeene Werkstaking.

Het Gouvernement toonde weinig lust, en het voorstel werd verworpen door de Kamer.

Vervolgens luidde de klok: de kwestie der herziening laten onderzoeken door eene Parlementaire kommissie of Algemeene Werkstaking, maar met konditie dat de kommissie besluite tot Herziening.

't Kan niet pakken, zei het Gouvernement, ik wil niet bedreigd worden.

De socios die vaststelden dat hunnen herzieningswagen tot over de bussen in de modder vernoken zat, wisten niet goed hoe hem uit den put getrokken.

Men bleef altijd maar met de kommissie voor den dag te komen.

Niet te doen, zei 't Gouvernement.

Dan kwamen MM. Varoscqué en Boël op den goeden inval, meenden zij, de grootnijverheid te doen spreken.

Deze sprak — tegen hen.

Wat gedaan?

M. Vandervelde is naar Antwerpen gaan redevoeren.

De Antwerpsche socialisten hadden hem dat gevraagd, waarschijnlijk omdat hij *hun* gevraagd had dat *zij* dat zouden vragen.

M. Vandervelde heeft daar zijne zachtste handschoenen aangedaan — en zijnen gouden armband — om de kwestie te behandelen.

Hij heeft gezegd dat de socialistische leiders toch zulke slechte jongens niet zijn. Ze vragen toch zoo weinig aan het Gouvernement; och, Heere, zoo bitter weinig. Luister eens goed:

« Indien het Gouvernement zegt dat het *bereid* is eene kommissie in te stellen om het » kiesvraagstuk te *studeeren*, zouden wij kunnen verklaren dat wij aan de algemeene werk- » staking verzaken ».

Hoe weinig toch niet waar?

Het Gouvernement moet zelfs nog geene kommissie *instellen*; wel neen? het moet maar zeggen dat het er daartoe *bereid* is, dat wil zeggen, dat het daar eigentlijk niet tegen is. En die kommissie moet niet seffens ingesteld worden, och neen, zoo nauw zeekt het niet op eenige maanden.

Als het Gouvernement eigenlijk maar niet weigert. Dan, die kommissie moet de kwestie maar *studeeren*; ge begrijt dat studeeren kan lang duren — daar worden zooveel dingen ter studie gelegd, die nooit meer uit de papieren komen.

Ziet ge, 't is toch zoo weinig gevraagd, — 't is eigenlijk niemendalle!

Zemmoete woorden, ailemaal.

De socialisten vragen eigenlijk dat het Gouvernement een vingerken zou uitsteken, een heil klein vingerken.... Ze zouden het met zooveel genoegen vastgrijpen.

En dadelijk zouden ze roepen dat zij viktorie behaald hebben, en ze zouden zeggen dat het niet meer noodig is de algemeene werkstaking door te drijven aangezien ze zonder voldoening hebben bekomen.

Welnu, zegt het *Fondsenblad*, het Gouvernement kon niet toelaten dat zij dat pluimeken op hunnen hoed steken.

Het Gouvernement moet baas blijven, of 't is niet weerd Gouvernement te zijn.

Daarom heeft het zich niet laten verschalken door de bedrukte ironie en de zoete woorden van gezel Van der Velde.

Ook hebben de socialisten, ziende dat er niets te winnen was, de pijp aan Marten gegeven, en eenvoudig de bedreiging met algemeene werkstaking ingetrokken; immers zij waren zeker dat deze op een kolossale fiasco ging uitloopen.

Alle ordelievende Belgen zullen zich verheugen over de kale reis waarvan de socialisten zijn tehuis gekomen, en tevens hulde brengen aan de krachtdadigheid van ons katholiek Ministerie.

Electrische verlichting.

De electrische verlichting breidt zich dagelijksch meer en meer uit: te Bilsen werd zij onlangs ingeluidigd; te Genck is men met de inrichting bezig en binnen kort zullen talrijke gemeenten, evenals Tongeren, op electrische wijze verlicht zijn.

Wij denken dat het niet ongepast zal zijn aan onze lezers, en vooral aan onze medeburgers die met de electrische verlichting aangesloten zijn, eenige wetenswaardigheden over dit stelsel van verlichting mede te deelen:

De electriciteit, die het licht moet bezorgen, wordt voortgebracht in het centraal gebouw door de machienen, en van daar langs draden, door gansch de stad geleid.

Men kan deze geleiding van electriciteit nergens beter bij vergelijken als met water dat men langs buizen door al de straten der stad brengt; zoo loopt inderdaad de electriciteit langs de draden.

Hoe dikker nu deze draden zijn, hoe meer electriciteit zij kunnen laten doorloopen, juist gelijk voor het water, hoe meer opening de buizen hebben, hoe meer water ze kunnen doorlaten.

Om nu deze hoeveelheid aan te duiden, welke de draad aaarmate bij dikker of dunner is kan doorlaten, gebruikt men het woord «amperen».

En volgens men nu voor de inrichting in huis veel of weinig lampen te gelijk wil laten branden, hoe meer of hoe weniger electriciteit men zal noodig hebben in huis te brengen, en diensvolgens wordt berekend de dikte van den draad die de electriciteit in huis brengt en om de inhoudsgroote, den omvang der draden aan te duiden, spreekt men van amperen.

Alzoo bijvoorbeeld 1 draad van 1 1/2 millimeter dikte mag tot 6 amperen doorlaten, indien de afstand niet te lang is, omdat in dit geval er te veel verlies is en dus slecht licht.

1 draad van 2 1/2 millimeter dikte mag tot ongeveer 10 amperen doorlaten.

Als water ergens een alloop heeft, dan loopt het met meer of weniger kracht naar gelang de helling, het verval of de drukking grooter of kleiner is

Zulks is ook het geval met de electriciteit, en deze helling of drukking wordt in electrische termen « spanning » of « voltage » geheeten. Daarmee duidt men dus de drukking aan met dewelke de electriciteit door gansch het net draden wordgetuwd wordt.

Aan de aansluitingen der huizen, is er echter gewoonlijk maar eene spanning van 110 volts.

Deze spanning is niet sterk en daarom zou eene aanraking met zulken met electriciteit geladen draad niet levensgevaarlijk zijn

Als de electriciteit op grooter afstanden moet gebracht worden dan moet de spanning grooter zijn, en dan is de aanraking met zulken draad gevaarlijk of zelfs doodelijk.

Als gij nu eene waterbuis vol water hebt, en dat het water in de buis zelfs eene zekere drukking ondergaat, zoolang gij den kraan niet opendraait loopt er geen druppel water door. Zoo ook met de electriciteit. Zoolang gij uwen met electriciteit geladen draad, niet in aanraking brengt met eene electrieke lamp, zoolang staat de electriciteit stil in de draden en wordt er geene verbruikt.

Geeft gij echter aansluiting met eene of meer lampen, dan begint de electriciteit door te loopen, juist zooveel als de gloeiende draden der lamp er kunnen verbruiken of verbranden.

Deze hoeveelheid electriciteit die doorloopt of verbrandt wordt opgeteekend in den «teller» of « compteur ». En om deze hoeveelheid aan te duiden, gebruikt men den technischen term van « watten » en « kilowatten » juist gelijk men in kwestie van gewicht spreekt van grammen en kilogrammen.

Een kilowatt is alzoo duizend watt.

Hier moet ik echter de aandacht trekken op het groot belang en het groot voordeel dat er gelegen is om eene goede inrichting te laten maken voor de electriciteit in huis.

Want heeft men eene slechte installatie gemaakt dan kan er veel verlies van electriciteit langs den grond plaats hebben en dan draait den teller of compteur altijd door en teekent het verlies op juist alsof men het verbrand had.

Vochtige plaatsen, als de leiding daar niet speciaal voor gemaakt is, geven bijzonder aanleiding tot verlies van etectriciteit langs den grond.

Hoeveel electriciteit verbruikt nu eene lamp per uur.?

Dat hangt natuurlijk af van de lamp.

Er zijn verschillige systemen van lampen. En de lampen van de laatst uitgevonden systemen kosten gewoonlijk het duurst, maar verbranden het minst electriciteit.

Men mag aannemen dat de beste tegenwoordige lampen ongeveer 1 watt verbranden per uur voor eene lichtsterkte van 1 bougie of kaars.

Dus zou zulke lamp, met eene lichtsterkte van 50 kaarsen (een heel sterke lamp) per uur 50 watt verbranden of op 20 uren een kilowatt.

Aan den prijs van 45 cm. den kilowatt zou zulks omtrent 2 1/2 centiem per uur kosten.

Eene lamp gevende eene lichtsterkte van slechts 25 kaarsen (zooveel als een goede petrollamp) zou juist de helft verbranden.

Als men echter lampen gebruikt van de oude stelsels die heel goedkoop zijn, dan verbrandt men 3 en 4 maal meer electriciteit voor dezelfde lichtsterkte.

Voor degenen die eene goede inrichting gemaakt hebben in hun huis mag men zeggen dat het electrisch licht weiniger kost dan gas of petrool. Het geeft een veel klaarder licht, brengt geenen reuk of vuiligheid mee, verwarmt niet, en is zoo uiterst gerieflijk en praktisch voor het gebruik dat alwie het eenmaal heeft, het voor geen geld meer zou willen kwijt zijn.

Zoo spreekt inderdaad de ondervinding.

De nieuwe soldatenwet.
Belangrijke vergadering.

Wijl de nieuwe wet op den soldatendienst thans in de Kamer besproken wordt, zal het van groot belang zijn dat gansch het land door belanghebbende ouders en toekomstige soldaten ingelicht wezen over de nieuwe verplichtingen, welke de stemming van die wet zal meebrengen. In Limburg werd daaraan gedacht door het comiteit tot behartiging der zedelijke, godsdienstige en stoffelijke belangen der milicianen. Dit comiteit, onder voorzitterschap van Monseigneur Bovens, groot-vicaris van het bisdom Luik, hield onlangs te Hasselt eene vergadering, waarop besloten werd, gansch de provincie door, eene groote beweging op touw te zetten om de nieuwe wet te doen kennen, en tevens om middelen te beramen tot vrijwaring van godsdienst en goede zeden in het leger.

Diensvolgens zal er te Hassell, op Donderdag 13 Maart aanstaande om 3 uren namiddag, onmiddelijk na alloop der Algemeene Vergadering der Herverzekering, in het « Huis van den Onderlingen Bijstand » eene groote provinciale vergadering plaats hebben.

De Z. E. HH. Deken en pastoors van al de parochien de provincie, de Heeren burgemeesters van al de gemeenten, de gemeenteseeretarissen, de voorzitters en bestuurleden van Maatschappelijke werken, de onderwijzers, in een woord, alwie door zijn gezag door zijn ambt of roeping iets kan bijdragen tot het zoo schoone beoogde doel, is dringend uitgenoodigd deze vergadering bij te wonen.

Op deze zitting zal de werking der kantonale soldatenschool van Hasselt uiteengezet worden en de noodige uitleg gegeven worden om in alle kantons dergelijke scholen in te richten, ingevolge het verlangen uitgedrukt door Z. D. H. Mgr. Rutten, bisschop.

Deze scholen zullen machtig veel bijdragen zoeals bij de besprekingen van zijn welsvoorzitter door het achtbaar kabinets hoofd, baron de Broqueville, minister van oorlog, is verklaard geworden, tot verkorting van den dienstijd.

Elk jaar zullen 5000 milicianen, gekozen bij voorkeur tusschen dezen die de so.datenscholen bijwonden, na afloop van 12 maanden dienst vrijgesteld worden.

Het is dus noodzakelijk dat de ouders overal worden ingelicht.

BUITENLAND.

Frankrijk

De kosten van het banditenproces. — Wil men weten hoeveel er aan de 236 personen, uit alle hoeken van Frankrijk, uit België en Holland, naar Parijs geroepen, om in het banditenproces getuigenis af te leggen als vergoeding werd betaald?

Juist 10,070 fr. 25 centiemen.

Elke Parijzenaar, min dan 10 kilometers van de hoofdstad wonende, kreeg 2 fr. per zitting tot op de dag zijner getuigenis. De vrouwen kregen 1,25 fr.

Deze uit de provincie — man of vrouw — kregen 6 fr. per dag, meer eene kilometrische vergoeding van 10 cts. voor gaan en keeren.

Bemerkt dat het onderscheid gemaakt tusschen de mannen en de vrouwen te Parijs voor de laatste weinig vleiend is, hunne getuigenis wordt immers min geschat dan die der mannen, terwijl voor de provinciaalen mannen en vrouwen zijn gelijk gesteld.

— Een zinneloze doodt zijne moeder. — Een erg drama werd te Ambès, nabij Bordeaux, gepleegd. Daar woonden een oude vrouw Angereau en haar 50jarige zoon Jan, welke in den geest was gekrenkt. Nu en dan deed hij boodschappen voor menschen van de gemeente en deze gaven hem dan het een of ander, nogal eens een flesch wijn, die hij dan in gezelschap zijner moeder ledigde.

Zaterdag was dit nu weer het geval geweest; plots hoorde men geroep en geween en toen geburen een uur later in het huisje kwamen, zagen zij de oude moeder ten gronde liggen, een oor afgebeten en met talrijke messteken in het lichaam. De zoon Jan werd thans in een gesticht opgesloten. Hij had zijne moeder vermoord omdat zij de flesch wijn gedeeltelijk had geledigd, zonder zijn toestemming.

Spanje

Een schrikkelijke tocht. — De stoomboot Lovisia, komende uit Bengazi, liep in haven van Palermo binnen na een schrikkelijke tocht, tijdens welken 't schip gedurende meer dan eene week op de golven heen en weer werd geslingerd

De scheepskapitein deelde aan een dagbladschrijver zijne indrukken mede.

Het was een schrikkelijke tocht, zegde hij. De passagiers waren zoozeer ontsteld dat ze moesten ontwapend worden, uit vrees dat ze zich zouden hebben gezelmoord. Wij waren met een veertigtal, waarbij een tiental vrouwen en kinderen. Hun angst is onbeschrijfbaar. Zij huilden om het hart der ruwste zeelieden te vermurwen.

Steeds bleef het tempeest woeden. Gedurig dachten wij dat de zee ons ging verzwelgen en zoo duurde het acht dagen lang.

Italie

Een drama in den Tiber. — Een pijnlijke gebeurtenis heeft zich voorgedaan te Rome, bij valavond.

Een man ging langs de Garibaldi-brug over den Tiber. Neens hem stapte zijne vrouw met een kind op den arm. Eensklaps kreeg hij een zenuwaanval, klom over de borstwering en sprong in den stroom.

De verschrikte vrouw riep om hulp. Het was echter reeds zoo duister dat het moeilijk werd iets te vergeefs den drenkeling te redden. Alsdan sprong een 20jarige jongeling, op het geschreeuw der arme vrouw, in den stroom. Doch het water was zeer koud en de moedige redder bezwijmde en verdween in het water.

Intusschen kon een voerman den dader van de poging tot zeltmoord bijhalen en aan den oever brengen. Ongelukkiglijk kon hij den jongeling niet redden, wiens lijk een uur nadien werd opgehaald.

— Dat vraagt bevestiging. — De Vita meldt: Wij weten dat er een toestel gebreveteerd is, dank waaraan eene torpedo onfeilbaar een vijandelijk schip treft hoe groot het ook zij en op welken afstand het zich bevinde, zelfs wanneer er bij het afschieten dwalingen zijn begaan, of er afwijking van het projectief is tijdens zijn loop. Hooge technische personen maakten den grootste lof van de uitvinding, zonder het minste voorbehoud. De minister van marine kent reeds het toestel.

Duitschland

Moorddadigen aanslag tegen eenen automobiel. — Twee dooden. — Een doodelijk gekwetste.

Zondag avond, bij Hennigsdorf, hebben onbekend gebleven schurken een ijzerdraad tusschen twee boomen gespannen, dwars over eene baan. Een auto, waarin zich een Belijnsch juweelier bevond met vrouw en dochter, kwam in volle snelheid aangereden. De juweelier en zijne vrouw werden door den draad aan het voorhoofd geraakt en uit het rijtuig geslingerd. De auto kantelde toen in eene gracht om. Op de kreten snelden voorbijgangers toe en mo-sten het voertuig oplichten, ten einde het jong meisje, dat zeer erg gewond was, te verlossen.

De juwelier, met name Plunz, was letterlijk onthoofd door den stalen draad terwijl tevens zijn ruggraat gebroken werd toen hij viel.

Mevr. Plunz werd door den draad getroffen aan de oogen, die beiden uitgerukt werden! Zij werd tevens uit het rijtuig geslingerd en was weldra een lijk.

De oudste dochter van den juwelier werd gewond aan het hoofd en ook ten gronde geworpen; hare wonden, alhoewel erg, schijnen niet doodelijk.

De jongste dochter, 17 jaar oud, die zich, als door ingeving juist voorover gebogen had, om de deken te schikken, ontkwam daardoor aan den moordenden draad. Zij is echter half zinneloos van schrik en ontroering en kon niet de minste inlichting geven.

De juwelier en zijne vrouw hadden zich verzoend en om dit feest te vieren, hadden zij den autotocht ondernomen!

Men kent nog de drijfveer van den aanslag niet. Misschien wel diefte, maar de auto van den heer Plunz werd door een andere auto gevolgd, zoodat de dieven niet durfden te voorschijn komen.

De geleider van de tweede auto, de heer Janke, die heel den dag de familie Plunz vergezeld had, bood de gekwetste juffer de eerste hulp.

Zonderling is het dat, om 8 ure 's av. men per telefoon aan een groot dagblad en aan de policie van Berlijn vroeg, of men niets wist van een groot ongeluk dat in den omtrek van Berlijn zou geleurd zijn. Nu, om 8 ure had het drama nog niet plaats gehad. Alle beroep op den persoon, die de inlichtingen gevraagd heeft, is tot nu toe vruchteloos gebleven.

De prefect van Postdam heeft een oproep gericht tot bevolking, waarbij eene belooning wordt uitgeloofd van 1000 mark, voor wie de policie op het spoor der dieven brengt.

De Keizerlijke Automobiel Club biedt 3000 mark aan het aanbrengen der plichtigen; eene fabriek van autos geeft 500 mark.

Vele aanhoudigen werden reeds gedaan; slechts twee werden voorloopig behouden.

— Een groot gezin — De Berliner meldt dat de vrouw van den kleermaker Jeglinsky, wonende te Allbock bij Steltin, het leven schonk aan een tweeling. Het koppel heeft thans 33 kinderen.

De man had uit een eerste huwelijk reeds 24 kinderen; zijn tweede vrouw schonk hem er nog 9 bij.

— De langste soldaat. — De langste Duitsche soldaat ligt op 't oogenblik te Regensburg in garnizoen. Het is zekere Peer Zimmermann, student in de godgeleerdheid. Hij is 2 m 8 cm. en weegt 235 pond. Tot nogtoe was Joseph Schipper van het eerste regiment der garde te

---

VOOR TWEE VADERS

TAFEREELEN

uit het leven der Pauzelijke Zouaven

11de vervolg

« Doch, wanneer wij hem de gift der goede Trees aanboden (Marten had in zijne eenvoudigheid reeds bij het binnengaan de beurs ter hand genomen), o! toen welde er een traan op in zijn oog.

— « Het is de penning der arme weduwe, sprak hij; ik heb den moed niet hem te weigeren. Maar, kinderen, ging hij voort, ik wil ook eenigszins zooveel liefde en verkleefdheid erkenden. Hier hebt ge zene gedenkenis voor uwe ouders; en hij gaf ons drie gouden medailles... Ja! vervolgde hij een oogenblik later tot Jozef; het is waar, gij hebt eene zuster! Welnu, hier nog iets voor haar. En hij reikte hem eenen rozenkrans in peerlemoer over.

« Vervolgens begon hij te spreken over ons vaderland, hetwelk hij zeer lief heeft, zeide hij.

« Eindelijk waagde ik het, hem ons vurigste verlangen uit te drukken.

— « Heilige Vader, sprak ik, er is eene zeer groote gunst, die wij wenschen van Uwe Heiligheid te bekomen; het is de H. Communie uit uwe handen te ontvangen, opdat de Heer ons deze eenig gewaardigde te zegenen.

— « Ja, zeker, was zijn antwoord; komt, mt morgen in mijne kapel. Zou ik zoo iets aan ijne lieve zouaven kunnen weigeren?

— « Heilige Vader, riepen wij uit; wij zijn aarlijk getroffen over de goedheid, die gij ons hebt; ook beloven wij, met de genade Gods, u te dienen als ware kinderen van België, dat is te zeggen, als christene en verkleefde soldaten.

« Daarna zegende hij ons, alsook eenige rozenkransen en medailles, die wij bijhadden, en liet ons opnieuw zijnen ring kussen; en wij namen afscheid van hem.

« Doch neen! hij riep mij alleen eenskaps terug. O moeder! zijn zachte oogopslag had reeds in mijne ziel doorgedrongen: hij heeft mijn geheim geraden — dat geheim, welk ik u weleer in het looverhuisje toevertrouwde. Zijn blik werd vochtig, en hij sprak met eene bewogene stem, die mij als de toon eens profeten in het oor ruischte:

— « Ga, mijn zoon, in deze uwe sterkte; de Heer is met u: gij zult zegevieren!..

« Moeder, die woorden heb en onophoudelijk in mijn hart weerklonken!... Zou het niet de stem des Heeren wezen, sprekende door den mond van zijnen plaatsvervanger?...

« Onmogelijk, de voldoening, het geluk te beschrijven, dat wij door ons onderhoud met den Paus gesmakt hebben. Marten, de eenvoudigste onzer, heeft onze gevoelens op de verheevenste wijze vertaald. Als wij onderweg de schoonheden der natuur of der kunst bewonderden, antwoordde hij:

— « Het eenigste, dat ik verlang, is, den H. Vader te zien, zijnen zegen te ontvangen, uit zijne hand te communiceeren, en daarna voor hem te sterven. Ik hoop, dat God mij dan wel in zijnen hemel zal willen ontvangen.

« Hij had gelijk. En nu hebben wij niet alleen den zoeten Pius gezien, maar zelfs met hem gesproken, als kinderen met hunnen vader; zijn zegen is over onze hoofden nedergestroomd, en morgen zullen wij uit zijne vaderhand het lichaam en bloed van onzen God ontvangen. Zal de wensch van onzen makker verder vervuld worden?... De Heer weet het: doch ik hoop, moeder, dat gij bereid zoudt wezen om de moeder eens martelaars te worden, zoonls gij het mij beloofdet...

« En thans, vaarwel, dierbare moeder; tot later! ik moet mij nog bereiden, om mijn hart met het Hart van mijnen Verlosser te vereenigen. Mijne vurigste beden morgen zullen voor u en voor vader wezen. »

Dien nacht sluimerde Victor rustig in, het gemoed gansch vervuld van de groote weldaad, die hem des anderen daags wachtende was. Doch, weldra kwam een nare droom zijnen geest folteren.

Hij zag eenen onmeetbaren oceaan, wiens wilde golven, door de hevigste orkanen opgezweept, kokend en bruisend zich hemelhoog verhieven en alom met dood en vernieling bedreigden; tallooze klippen staken hunne naakte toppen onheilspellend boven de wateren uit, en wreede roofvogels zwierven boven de baren, en raadzuchtige monsters verhieven den kop uit de golven, om de drenkelingen te verscheuren en in te zwelgen.

Echter, tusschen al het stormgebulder, doorploegde er eene schuit, in de grootste rust, dien holen oceaan. Door haar noch windvlaag gestremd, vervolgde zij onverpoosd haren weg, tusschen de klippen doorzeilend, als langs een onveranderlijk afgebakend spoor. De manschap scheen te sluimeren, zoo gerust was zij te midden der stormen. Die alom in het ronde beerschten. De stuurman stond wakend aan het roer; het was een eerbiedwaardige grijsaard, en in zijne trekken meende Victor de trekken te herkennen van den zoeten Vader der gelovigen, die in den dag op hem eenen onuitwischbaren indruk gemaakt hadden. Victor ook bevond zich aan boord, evenals zijne moeder en andere kennissen

Doch eilaas! eenen oogslag op de woeste baren werpende ziet hij eenen drenkeling, met de golven worstelend, nu omhoog gezweept op den rug des waters, dan weer nedergedompeld in de kaken des afgronds. En de monsters, die hem omringen, openen reeds hunnen muil om den ongelukkige in te zwelgen. Hemel! het is zijn vader!...

Victor slaakt eenen kreet, en stort zich zonder dralen in den ontroerden vloed, om den dierbaren schipbreukeling te redden. Hij kampt met de golven, met de winden, met de zeemonsters. Krassend vliegen hem de roofvogels om het hoofd; doch hij snelt voort.... Hij naakt.. een ongekend wee doorvlijmt zijne ledematen.... het zijn de wangedrochten van het pekelveld, die zijn lichaam verscheuren; maar hij laat toch niet af. Nog eene beweging, en hij is bij het voorwerp van zijn streven... Eilaas! een nieuwe, vreeselijke baarslag rukt hem achteruit... Zijne kracht begeeft hem; hij voelt den dood ijskoud in zijne aderen sluipen...

En toch, winnen zal hij, winnen of sterven.... Voort, voort! Ha daar grijpt hij zijnen vader aan.... Doch de ongelukkige worstelt tegen; zijn loodzwaar lichaam sleept den armen jongeling mede door de golven. Victor, Victor! zult gij bezwijken in uwe liefderijke poging? Neen! de brave zoon wendt het oog om naar de bark, en daar wenken hem zijne moeder en de stuurman aanmoedigend tegen....

Hij stuurt eenen kreet — eene smeeking om kracht — ten hemel, beproeft eene laatste, eene uiterste poging, en rukt zijnen vader mede, trots de wangedrochten, die hem van alle kanten aanvallen, en zijn lichaam in stukken scheuren. Daar is hij de boot genaderd: hij legt den bezwijmden drenkeling neder op den schoot zijner weenende moeder, en hij zelf valt zielstogend aan de voeten van den stuurman, die hem eenen laatsten zegen schenkt.... Zijn vader is gered!...

En als neve achtige schimmen, verdwenen vervolgens de droombeelden in eenen kalmen en zachten sluimer.

Arme Victor, was het een spel uwer aangeprikkelde verbeelding, dat alzoo uwe rust kwam onderbreken?...

VII

Belgische Vrijwilligers

Het was een bewonderenswaardig schouwspel, al die moedige jongelingen van België, Frankrijk en andere landen, op het uur des gevaars naar Rome te zien snellen ter verdedeging van eenen zwakken grijsaard, die geene andere wapens kende dan zijn gebed en zijne zegening, en die desniettegenstaande met kalmen blik het dreigend wangedrocht der Omwenteling, gerugsteund op de macht van eenontaarden koningstelg, zag naken, om zijnen eenwenouden zetel aan stukken te beuken.

Bewonderenswaardig nog is thans dit schouwspel, jaren voortdurend tot op deze dagen toe.

Dagelijks immers groeit het getal der pauselijke zouaven aan: geene week dat de dagbladen ons niet de tijding brengen van een nieuw vertrek van vrijwilligers. En tusschen al die koene borsten, in elk van wie er een heldenhart klopt, hoevele treft men er niet aan, die vaarwel zeggen aan een benijdenswaardig lot, die het schoonste vooruitzicht verloochenen, die zich losrukken uit de armen van ouders en verwanten, soms zelfs uit de omhelzing eener teederminnende echtgenoote, om alles, alles te slachtofferen op het altaar des geloofs!

En wat schoone trekken van vrome godsvrucht gaan niet gepaard met den heldenmoed, waarvan die borsten gloeien!

Daareven las ik nog in een dagblad het verhaal eener indrukmakende plechtigheid, die voor eenige dagen in de Boetkapel te Brussel plaats had.

Een jongeling in de Lutheraansche leering geboren, die vijf dagen vroeger het heilig doopsel ontvangen had, na de ketterij te hebben afgezworen, deed er zijne eerste Communie. Hij was de zoon eener katholieke moeder, en toen hij haar voor eenige maanden verloor, had hij haar beloofd, niet alleen den waren godsdienst te omhelzen, maar ook nog zijn leven toe te wijden aan de zaak van het eerbiedwaardig Oppehoofd der Kerk, den onsterfelijken Pius IX, met dienst te nemen in het pauselijk leger.

Eindelijk was de gelukkige dag genaderd, waarop hij de beloofte, aan zijne deugdzame moeder gedaan, zou volbrengen, en aan de zoete opwellingen zijns harten voldoen.

Achttien jongelingen, Belgen en Hollanders, die ook naar de Eeuwige Stad vertrokken, wilden deelnemen in het geluk van den jongen Katholieke, met de plechtigheid bij te wonen en in zijn gezelschap het goddelijk maal te genieten.

Dit schouwspel — zoo verhaalden de ooggetuigen — was grootsch en roerend. Verscheidene personen van aanzien woonden de bij te Offeranie bij en hadden er aan gebouden ter H. Tafel te naderen aan de zijde van die uitverkorene Christenen, van die soldaten van Jezus-Christus, die vrienden en verwanten verlaten om op vergelegen hoeden de rechten van Kerk en Pausdom te verdedigen.

Nog acht andere jongelieden, in den loop van dien dag, vervoegden zich te Brussel bij die moedige vrijwilligers, zoodat zij dien zelfden avond ten getale van zes en twintig vertrokken.

Men ziet het, niets is in staat om den ijver te bedwingen, waarmede die jeugdige helden zich voor hunnen vader in het strijdperk werpen. De Omwenteling moge in het open veld hun bloed bij stroomen vergieten; zij moge laffe sluipmoordenaars bezoldigen om des Pausen krijgslieden in het donker te treffen; niets is in staat om de dapperen in hun besluit te doen wankelen, en men zou, volgens de uitdrukking van eenen schrijver uit de eerste eeuwen van het Christendom, kunnen zeggen, dat het bloed der pauselijke vrijwilligers een zaad is, waaruit, wen het vergoten wordt, nieuwe en moerdere vrijwilligers oprijzen.

Ha! menigmaal reeds poogden ongodsdienstige bladen den walgijken zwadder hunner spotternijen over deze helden uit te storten, ze te bezoedelen met het onreine spog van hunnen helschen laster: doch neen! zij zijn te verheven — de doorluchtige kinderen des geloofs — om door het gif van kruipende adders bereikt te worden, en al de aantijgingen van 't ongeloof dienen slechts om den vlekkeloozen roem van Godes krijgslieden nog glanzender te doen schitteren.

Het zal den naneven eene belangrijke geschiedenis zijn, de geschiedenis onzer dagen, naast de zwartste ondankbaarheid van ontaarde Christenen, naast de schandigste zwakheid van lafhartige vorsten, naast de schreeuwendste onrechtvaardigheid van godvergetene roovers, zal zij de bechtste liefde van ware zonen, de heldhaftigste dapperheid van moedige borsten, de verheventste zelfverloochening van vrome verdedigers te melden hebben.

Doch hoevele boevenstukken en hoevele heldendaden zullen niet verholen blijven en alleen ten dage des laatsten gerechts worden aangeslipt, wen des Heeren boek ontrold zal worden!

Want zooals de schelmstukken, zoo zijn de vrome daden ontelbaar, en een klein gedeelte slechts werd voor de nakomelingschap geboekt.

Maar de God der legerscharen, wiens oog onverpoosd het gansch heelal omvat, doch wiens blik met voorliefde rust op zijne Kerk en op haar Opperhoofd, laat noch misdrijf, noch deugdzaamheid ongemerkt voorbijgaan en zal alles te rechter ure vergelden, en wat er van beide reeds thans voor ons bekend is, is genoeg om ons een denkbeeld te geven, van dat, wat er in Gods geheimenboek ligt besloten.

['t Vervolgt].